



ANTAGNA TEXTER

P9_TA(2023)0086

EU:s riktlinjer om människorättsförvarare

Europaparlamentets resolution av den 16 mars 2023 om EU:s riktlinjer om människorättsförvarare (2021/2204(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av FN-stadgan,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,
- med beaktande av den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter,
- med beaktande av FN:s förklaring om enskildas, grupper och samhällsorgans rätt och skyldighet att främja och skydda allmänt erkända mänskliga rättigheter och grundläggande friheter (förklaringen om försvarare av de mänskliga rättigheterna),
- med beaktande av de verksamheter som bedrivits av från FN:s särskilda rapportör för människorättsförvarares situation,
- med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 3 och 21,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av EU:s riktlinjer om mänskliga rättigheter, i synnerhet riktlinjerna om människorättsförvarare (riktlinjerna), antagna i juni 2004 och reviderade 2008, den andra vägledningen om genomförandet av riktlinjerna, som godkändes 2020, samt riktlinjerna för dialoger om mänskliga rättigheter med partnerländer/tredjeländer, antagna i december 2001 och reviderade 2021,
- med beaktande av EU:s riktlinjer om främjande och skydd av religions- och trosfriheten av den 24 juni 2013,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 23 juni 2014 om tioårsdagen för Europeiska unionens riktlinjer om människorättsförvarare,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av

den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009¹,

- med beaktande av EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati från 2012 och EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024, i enlighet med det gemensamma meddelandet av den 25 mars 2020 från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och kommissionen (JOIN(2020)0005), som antogs av rådet den 18 november 2020,
- med beaktande av kommissionens verktygslåda från 2021 om en människorättsbaserad strategi för internationella partnerskap, som beskrivs i kommissionens arbetsdokument av den 30 juni 2021 *Applying the Human Rights Based Approach to international partnership – An update Toolbox for position rights holder in the centre of the EU Neighbourhood, Development and International Cooperation* (SWD(2021)0179),
- med beaktande av sina särskilda riktlinjer för Europaparlamentets ledamöters åtgärder för mänskliga rättigheter och demokrati vid besök i tredjeländer,
- med beaktande av stadgarna för Sacharovpriset för tankefrihet, som antogs av talmanskonferensen den 15 maj 2003 och ändrades den 14 juni 2006,
- med beaktande av sin resolution av den 19 maj 2021 om skydd av de mänskliga rättigheterna och EU:s externa migrationspolitik²,
- med beaktande av studien av den 24 augusti 2022 från generaldirektoratet för parlamentarisk utredning och analys *EU Guidelines on Human Rights Defenders – European Implementation Assessment*,
- med beaktande av FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter,
- med beaktande av indikator 16.10.1 för FN:s mål för hållbar utveckling, där det hänvisas till antalet bekräftade fall av mord, kidnappning, påtvingat försvinnande, godtyckligt gripande och tortyr av journalister, åtföljande personal, fackföreningsmedlemmar och människorättsförespråkare under de föregående tolv månaderna,
- med beaktande av artikel 1.1 e i och bilaga 3 till talmanskonferensens beslut av den 12 december 2002 om förfarandet för beviljande av tillstånd att utarbeta initiativbetänkanden,
- med beaktande av sin resolution av den 17 juni 2010 om EU:s politik till stöd för människorättsförsvarare³,
- med beaktande av sin resolution av den 19 maj 2021 om klimatförändringarnas

¹ EUT L 209, 14.6.2021, s. 1.

² EUT C 15, 12.1.2022, s. 70.

³ EUT C 236 E, 12.8.2011, s. 69.

- konsekvenser för de mänskliga rättigheterna och miljöförsvarens roll i denna fråga¹,
- med beaktande av sin resolution av den 10 mars 2021 med rekommendationer till kommissionen om företagens tillbörliga aktsamhet och ansvarsskyldighet²,
 - med beaktande av sin resolution av den 6 oktober 2022 om resultatet av kommissionens översyn av handlingsplanen med 15 punkter om handel och hållbar utveckling³,
 - med beaktande av sin rekommendation av den 17 februari 2022 till rådet och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om korruption och mänskliga rättigheter⁴,
 - med beaktande av sin resolution av den 10 mars 2022 om EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet⁵,
 - med beaktande av sina resolutioner om kränkningar av de mänskliga rättigheterna samt av demokratiska och rättsstatliga principer ("brådskanande resolutioner") i enlighet med artikel 144 i arbetsordningen,
 - med beaktande av sin resolution av den 17 februari 2022 om mänskliga rättigheter och demokrati i världen och Europeiska unionens politik på området – årsrapport 2021⁶, och sina tidigare resolutioner om föregående årsrapporter,
 - med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikes frågor (A9-0034/2023), och av följande skäl:
- A. I FN:s förklaring om människorättsförsvare definieras människorättsförsvare som enskilda personer eller grupper som agerar för att främja, skydda eller sträva efter att skydda och förverkliga mänskliga rättigheter och grundläggande friheter genom fredliga medel.
- B. Människorättsförsvare är viktiga samarbetspartner i för EU:s insatser för att skydda och främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen och förebygga konflikter världen över. Det ligger därför i EU:s och dess medlemsstaters grundläggande intresse att stödja människorättsförsvarens arbete och skydda dem.
- C. Riktlinjerna, som antogs 2004 och ändrades 2008, har gradvis blivit referensramen för EU:s institutioner, EU:s delegationer, medlemsstaternas diplomatiska beskickningar och EU:s ledare när de ska främja och säkerställa respekt för människorättsförsvarens rättigheter och skydda de människorättsförsvare som löper risk att angripas och hotas av statliga och icke-statliga aktörer. Europaparlamentet efterlyser ständigt ett gediget och samordnat genomförande av EU:s riktlinjer. Medlemsstaterna bör tillsammans med EU-institutionerna genomföra riktlinjerna, som omfattar en rad specifika åtaganden

¹ EUT C 15, 12.1.2022, s. 111.

² EUT C 474, 24.11.2021, s. 11.

³ Antagna texter, P9_TA(2022)0354.

⁴ EUT C 342, 6.9.2022, s. 295.

⁵ EUT C 347, 9.9.2022, s. 150.

⁶ EUT C 342, 6.9.2022, s. 191.

såsom regelbunden rapportering, samordning och åtgärder till stöd för människorättsförsvarare.

- D. Konsekventa och samstämmiga EU-åtgärder för att stödja och skydda människorättsförsvarare kan få stor betydelse när medlemsstaternas beskickningar och EU:s delegationer samordnar sina insatser, främst med avseende på specifika fall, både bilateralt och i multilaterala forum.
- E. Antagandet av den strategiska ramen för mänskliga rättigheter och demokrati från 2012 och de tre på varandra följande handlingsplanerna har tillhandahållit en vision, principer och genomförbara åtgärder för EU:s stöd för främjandet av mänskliga rättigheter globalt och av genomförandet av riktlinjerna.
- F. EU har utarbetat en lång rad instrument till stöd för människorättsförsvarare, från samordningsverktyg till ekonomiskt stöd. Tidigare var det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter (EIDMR) det finansiella instrument som EU främst använde för att stödja människorättsförsvarare, genom både nödbidrag och EU:s mekanism för skydd av människorättsförsvarare, ProtectDefenders.eu. EIDMR har nu ersatts av ett tematiskt program för mänskliga rättigheter och demokrati, som en del av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen. Respekten för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstaten är ett övergripande mål som genomsyrar Europa i världen och som även främjas genom det europeiska initiativet för demokrati.
- G. Inom ramen för EIDMR avsattes över 186 miljoner euro till att stödja mänskliga rättigheter och människorättsförsvarare i de situationer där de var mest riskutsatta under perioden 2014–2020. Inom ramen för Europa i världen har man, genom temaprogrammet för mänskliga rättigheter och demokratiinitiativ, öronmärkt ett vägledande belopp på 326 miljoner euro till att stödja människorättsförsvarare och motverka det civila samhällets krympande utrymme under den innevarande perioden 2021–2027. Initiativet ProtectDefenders.eu har tilldelats omkring 35 miljoner euro i EU-medel och givit stöd till ca 55 000 människorättsförsvarare sedan 2015, däribland 8 700 under 2021. Omkring 1 600 människorättsförsvarare har fått stöd inom EU:s separata system för nödbidrag sedan 2010.
- H. Det europeiska samförståndet om utveckling förpliktar EU och dess medlemsstater att tillämpa en människorättsbaserad strategi för utvecklingssamarbete som omfattar alla mänskliga rättigheter, och därmed även de som försvarar dessa.
- I. EU har som mäktig ekonomisk aktör kapacitet att påverka situationen för mänskliga rättigheter och människorättsförsvarare världen över genom att konsekvent införliva en människorättsbaserad strategi i all sin politik. 2021 års översyn av handelspolitiken förpliktar EU att inta en mer bestämd hållning i försvaret av sina intressen och värden, ”särskilt främjande och skydd av mänskliga rättigheter”. I kommissionens översyn av handel och hållbar utveckling förespråkas en ökad övervakning av åtaganden avseende handel och hållbar utveckling i handelsavtal, en stärkt roll för civilsamhället och en bättre efterlevnad av dessa avtal.
- J. Genom det nya globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter (EU:s Magnitskijlag) kan EU sikta in sig på allvarliga människorättsbrott och övergrepp i hela världen. Människorättsförsvararnas öde bör vara en integrerad del av

EU:s globala övervakning av kränkningar av de mänskliga rättigheterna världen över, även i samband med föreläggande av sanktioner. Användningen av detta verktyg skulle kunna förbättras genom att det blir föremål för omröstning med kvalificerad majoritet.

- K. Parlamentet har upprepade gånger uppmanat EU att genom sanktioner ta itu med enskilda personers och enheters storskaliga korruption. Människorättsförsvarare som deltar i korruptionsbekämpande verksamhet blir allt oftare måltavlor på grund av sitt arbete. Rådet och kommissionen har inlett arbetet med att förelägga sanktioner mot personer och enheter som är ansvariga för korruptionsbrott.
- L. Att tillämpa riktlinjerna konsekvent, ändamålsenligt och effektivt är ännu viktigare i det rådande globala läget med en demokrati på nedåtgående, den försämrade situationen för mänskliga rättigheter, ett krympande utrymme för civilsamhället, klimatkollaps och förhöjda risker för människorättsförsvarare i och med faktorer som digital övervakning och covid-19-pandemins effekter.
- M. På senare år har det förekommit avsevärt fler, mer omfattande och allvarliga angrepp mot människorättsförsvarare och deras advokater. Enligt flera internationella organisationer och icke-statliga organisationer dödades mellan 331 och 358 människorättsförsvarare under 2020 respektive 2021, och eftersom det är vanligt med mörkertal är den verkliga siffran inte känd och sannolikt mycket högre. År 2020 dödades ett stort antal miljöförsvarare, och över hälften av dessa mord skedde i endast tre länder, nämligen Colombia, Mexiko och Filippinerna, enligt den icke-statliga organisationen Global Witness. Antalet människorättsförsvarare som dödades i Colombia nådde en rekordhög nivå under 2022, särskilt under den senare delen av det året. Ett stort antal människorättsförsvarare är under hot och attack på grund av att de har uttryckt farhågor om affärsverksamheters negativa inverkan på de mänskliga rättigheterna, inbegripet i samband med stora utvecklingsprojekt som påverkar tillgången till mark och försörjningsmöjligheter. Majoriteten av de människorättsförsvarare som på senare år har angripits och/eller mördats av statliga eller icke-statliga aktörer arbetade med mark-, vatten, miljö- och urbefolkningars rättigheter.
- N. Auktoritära regimer, men även ett oroväckande antal sedan länge etablerade demokratiska länder i hela världen, även inom EU, använder sig i allt större utsträckning av nya slags taktiker och restriktiva åtgärder mot människorättsförsvarare i syfte att censurera deras arbete, samt tysta ned och trakassera dem. Sådana åtgärder omfattar strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt, restriktiv regeringspolitik, förtalskampanjer, diskriminering och hot eller våld, inbegripet mord, bortföranden, godtyckliga gripanden och frihetsberövanden. Det råder utbredd straffrihet för kränkningar som begås mot människorättsförsvarare i många av världens länder.
- O. Människorättsförsvarare utsätts i allt högre grad för auktoritära regimer i tredjeländer genom ambassader, diplomatiska beskickningar och personal, brottsbekämpande tjänstemän och andra ombud på EU-medlemsstaternas territorier, där de har fått skydd eller asyl.

- P. Kvinnliga människorättsförsvarare utsätts för könsspecifika hot och löper större risk att utsättas för vissa former av våld och andra kränkningar, fördomar, utestängning eller förskjutande än sina manliga motsvarigheter, och saknar tillgång till tillräckliga resurser och skyddsmekanismer. De flesta underrapporterade fallen rör personer som ställs inför hinder som är kopplade till kön eller sexuell läggning.
- Q. Attacker mot människorättsförsvarare riktar sig också i allt högre grad mot deras familjer och samhällen.
- R. Andra grupper och kategorier av försvarare som är särskilt utsatta för angrepp och kränkningar av de mänskliga rättigheterna inbegriper journalister, de som arbetar med att främja medborgerliga och politiska rättigheter, särskilt de som undersöker eller försvarar offer för brott av staten, påtvingade försvinnanden eller tortyr, de som arbetar för att främja ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, särskilt kollektiva rättigheter såsom rätten till mat och tillgång till naturresurser, inbegripet fackföreningsmedlemmar, de som arbetar för folkgruppers rättigheter, etniska och religiösa minoriteters rättigheter, barns rättigheter, rättigheter för personer med funktionsnedsättning, urbefolkningars rättigheter och hbtqi+-rättigheter samt de som bekämpar korruption.
- S. Alltmer sofistikerade metoder, däribland ny teknik, används för att förfölja människorättsförsvarare. Människorättsförsvarare utsätts också för restriktioner och blir ibland direkta måltavlor för lagstiftning och förfaranden som beskrivs som ”säkerhetsåtgärder”, ofta i kombination med stigmatisering och anklagelser om terrorism.

Samlad bedömning av EU:s politiska ram till stöd för människorättsförsvarare

1. Europaparlamentet lovordar och tackar alla människorättsförsvarare för deras modiga och avgörande arbete till försvar för mänskliga rättigheter och för planeten. Parlamentet är medvetet om att de måste utföra sitt arbete under alltmer utmanande och föränderliga omständigheter och ofta till en stor personlig kostnad för dem själva, deras familjer och deras samhällen.
2. Europaparlamentet välkomnar EU:s politiska ram till stöd för människorättsförsvarare, som har utvecklats under de två senaste årtiondena med riktlinjerna i fokus. Parlamentet understryker att riktlinjerna har en betydande inverkan för att öka kännedomen om och förståelsen för människorättsförsvararnas roll som oumbärliga och centrala partner i EU:s politik för utrikes frågor, mänskliga rättigheter och demokratistöd, och för att rikta och skärpa insatserna för ett prioriterat och rationaliserat skydd av människorättsförsvarare i alla EU:s yttre åtgärder.
3. Europaparlamentet framhåller det ovärderliga arbete till stöd för människorättsförsvarare som ett antal EU-delegationer och beskickningar från medlemsstater utför i tredjeländer, och det betydande och ökande ekonomiska stöd, däribland direktstöd, som kommissionen tillhandahåller människorättsförsvarare inom ramen för de olika instrumenten.

4. Europaparlamentet anser emellertid att Europeiska utrikestjänstens, kommissionens och medlemsstaternas har tillämpat riktlinjerna på ett ojämnt sätt och att de i hög grad har riktat in sig på reaktiva åtgärder istället för att övergripande och konsekvent genomföra strategin, samt att EU:s åtgärder och kanaler för stödet till människorättsförsvare inte har varit tillräckligt synliga. Parlamentet anser att en människorättsdimension ännu inte har integrerats på ett systematiskt och konsekvent sätt i EU:s alla yttre åtgärder, inbegripet i EU:s landsspecifika, regionala och tematiska policydokument och på alla relevanta nivåer inom ramen för EU:s diplomatiska engagemang och beslutsfattande, ända upp på högsta nivå.
5. Europaparlamentet uppmanar EU att ytterligare stärka sin politiska ram för människorättsförsvare genom kontinuerliga, konkreta, konsekventa och effektiva åtgärder, i synnerhet i sina förbindelser med auktoritära regimer och platser där EU och dess medlemsstater har associerings-, handels-, investerings- eller samarbetsavtal, eller där de har betydande intressen sett till handel, energi, säkerhet, migration eller andra områden. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att deras ekonomiska stöd till människorättsförsvare också motsvaras av ett varaktigt EU-politiskt samröre med tredjeländer.
6. Europaparlamentet begär att riktlinjerna ska hänvisa till det globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter, och att systematiska angrepp på människorättsförsvare ska leda till att individer och enheter upptas på listan inom ramen för detta system. Parlamentet upprepar sin önskan om att ändra det nuvarande globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter genom att det utvidgas till att omfatta korruption alternativt genom att ett lagstiftningsförslag läggs fram för att anta ett nytt tematiskt system mot allvarlig korruption.

Team Europa – gemensamt arbete för maximal påverkan

7. Europaparlamentet uppmanar EU att införa en genuin Team Europa-strategi i fråga om människorättsförsvare, där de medlemsstater som ännu inte är aktiva i frågor som rör människorättsförsvare uppmanas att utarbeta en särskild strategi och politiska ramar, göra gemensam sak om diplomatin och finansieringen och sammanföra en bred koalition med statliga och icke-statliga berörda parter, samtidigt som de främjar och eftersträvar samma tillvägagångssätt i deras bilaterala förbindelser.
8. Europaparlamentet anser att en sådan strategi, genom vilken alla EU-institutioner och aktörer, inbegripet EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter, liksom medlemsstaterna, skulle arbeta tillsammans med att genomföra riktlinjerna, skulle visa sig ändamålsenlig för att motverka de mänskliga rättigheternas och demokratins tillbakagång i världen.
9. Europaparlamentet välkomnar att många EU-delegationer och beskickningar från medlemsstaterna gör insatser för att synliggöra och uppmärksamma människorättsförsvare, i synnerhet att det inrättas lokala människorättsarbetsgrupper med personal från EU-uppdragen, som proaktivt tar kontakt och håller regelbundna möten med människorättsförsvare, gör systematiska besök på plats i områden där människorättsförsvare är riskutsatta (såsom i Mexiko och Colombia), utarbetar förteckningar över diplomater för bevakning av rättegångar (till exempel i Ryssland), erkänner människorättsförsvarens enastående insatser genom årliga utmärkelser (till exempel i Uganda och Honduras), ger krisstöd till människorättsförsvare, bestrider

lagar som straffbelägger människorättsförsvarare och stöder utvecklingen av skydds nätverk för människorättsförsvarare. Parlamentet framhåller som ett exempel på bästa praxis det nyskapande initiativet #DefendamosLaVida, som startats av EU-delegationer och medlemsstaternas beskickningar i Colombia och senast i Mexiko.

10. Europaparlamentet beklagar dock att riktlinjernas karaktär av frivillighet gör att EU-delegationernas engagemang med och för människorättsförsvararna varierar kraftigt i styrka och innehåll från land till land, och i praktiken är starkt beroende av det lokala politiska sammanhanget eller hängivenheten och den politiska viljan hos den enskilda EU-ambassadören eller EU-personalen i fråga, eller hos tjänstemännen på utrike tjänsten och på kommissionens huvudkontor. Parlamentet efterlyser i detta avseende ett mer enhetligt och övergripande strategiskt arbetssätt och att vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och dennes kansli bestämt åtar sig att säkerställa att riktlinjerna genomförs konsekvent i alla delegationer, i synnerhet i de länder där människorättsförsvararna är som mest utsatta för risker. Parlamentet förväntar sig att alla EU:s och medlemsstaternas ambassadörer ser till att deras beskickningar på ett gediget sätt integrerar stöd till människorättsförsvarare i deras dagliga arbete.
11. Europaparlamentet begär att EU ökar sin institutionella kapacitet, både i Bryssel och i delegationerna, för att på lämpligt sätt kunna agera mot den försämrade miljö som drabbar människorättsförsvararna. Där så är lämpligt efterlyser parlamentet mer personal som arbetar med att tillhandahålla mindre bidrag, särskilt när det gäller katastrofbistånd, samt mer diplomatiskt stöd på plats. Parlamentet insisterar vidare på behovet att stärka EU-delegationernas mänskliga och finansiella förmåga att skydda människorättsförsvarare och att samordna med medlemsstaterna, som en central del i varje uppdrag, särskilt i länder där utrymmet för civilsamhället krymper. Parlamentet betonar vikten av att EU-delegationernas lokaler fungerar som en säker mötesplats för människorättsförsvarare, särskilt i fientliga miljöer.
12. Europaparlamentet uppmuntras av rapporter om förbättrat samarbete mellan EU-delegationerna och medlemsstaterna kring skyddet av människorättsförsvarare, särskilt genom ansvarsfördelning och gemensam offentlig diplomati. Parlamentet oroas dock fortfarande över att mindre än hälften av medlemsstaterna i praktiken aktivt engagerar sig på detta område eftersom många sätter sin tillit till EU-delegationer när det gäller skyddet av människorättsförsvarare, och över att selektivt engagemang fortfarande är normen. Parlamentet beklagar att bara är några få medlemsstater har antagit egna nationella riktlinjer avseende människorättsförsvarare. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att arbeta mer aktivt för att uppnå ett bredare och mer enhetligt engagemang för skyddet av människorättsförsvarare och att fastställa egna riktlinjer beträffande människorättsförsvarare som ligger i linje med unionens riktlinjer.
13. Europaparlamentet välkomnar den regelbundna utbildningen om mänskliga rättigheter, däribland politik för människorättsförsvarare, för personal som arbetar som kontaktpunkter på både politik- och samarbetsavdelningarna i EU-delegationerna. Parlamentet bekymras emellertid över rapporter om att det fortfarande råder otillräcklig medvetenhet och kunskap om riktlinjerna. Parlamentet begär att denna utbildning görs obligatorisk och att den utökas. Parlamentet föreslår att man överväger införlivandet av EU:s och medlemsstaternas åtaganden om människorättsförsvarare i arbetsbeskrivningarna för relevant personal vid utrike tjänsten, EU-delegationerna och medlemsstaternas beskickningar, i syfte att säkerställa en systematisk strategi avseende

människorättsförsvarare så att kunskap och praxis när det gäller deras skydd institutionaliseras, vilket därmed minskar personberoende arbetssätt och minimerar effekterna av personalrotation.

14. Europaparlamentet efterlyser mer offentligt engagemang från vice ordföranden/den höga representanten och EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter, liksom från berörda medlemsstaters nationella företrädare för skyddet av mänskliga rättigheter, inbegripet med avseende på enskilda människorättsförsvarare. Parlamentet uppmuntrar vice ordföranden/den höga representanten och kommissionärerna att åta sig att systematiskt träffa människorättsförsvarare vid sina utlandsbesök och att lyfta angräpnade människorättsförsvarares belägenhet på högsta nivå, inbegripet de som förföljs, hotas, godtyckligt frihetsberövas eller tvingas fly sina länder, i första hand genom offentliga tillkännagivanden när så är lämpligt. Parlamentet uppmanar EU:s särskilda representanter för länder och regioner att samarbeta med nationella myndigheter specifikt kring människorättsförsvarare.
15. Europaparlamentet betonar vikten av att fortsätta att bryta silosmentaliteten i EU:s yttre förbindelser. Parlamentet välkomnar det utökade samarbetet mellan EU-delegationerna, utrikestjänstens huvudkontor och generaldirektoratet för internationella partnerskap i fråga om akuta fall och krissituationer som avsevärt påverkar människorättsförsvarare. Parlamentet efterlyser bättre samordning kring människorättsfrågor med *kommissionens* generaldirektorat samt med relevanta EU-byråer.

Större fokus på behovet av förebyggande och finansiering

16. Europaparlamentet välkomnar EU:s betydande och stadigt ökande ekonomiska bidrag för att stödja människorättsförsvarare världen över, något som gör EU till den främsta givaren på detta område, liksom EU:s ansträngningar för att öka transparensen, flexibiliteten och utvecklingen när det gäller olika program till stöd för människorättsförsvarares mänskliga rättigheter, deras verksamhet och behov, inbegripet när de arbetar i exil. Parlamentet betonar att mekanismen ProtectDefenders.eu, som drivs av det civila samhället, har en unik uppgift att ge ovärderligt praktiskt stöd till riskutsatta människorättsförsvarare. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att lägga större vikt vid att informera om dessa insatser offentligt. Parlamentet efterlyser en omorientering mot en helhetsinriktad och långsiktig strategi som syftar till övergripande säkerhet för hela befolkningsgrupper som har mobiliserat för att försvara sina rättigheter. Parlamentet uppmanar EU-delegationerna att underlätta för och finansiera lokala och regionala nätverk och människorättsförsvarares sammankomster där dessa kan utbyta erfarenheter, lära av varandras strategier, framgångar och bästa praxis samt bygga allianser. Parlamentet välkomnar det arbete som utförs av det europeiska initiativet för demokrati, och betonar vikten av att EU och dess medlemsstater fortsätter att stärka sin verksamhet ytterligare genom att använda flexibla finansiella stödinstrument för att stödja aktivisters verksamhet och behov.
17. Europaparlamentet varnar för de många statligt styrda icke-statliga organisationer som framställer sig själva som legitima civilsamhällesorganisationer, och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inte främja eller stödja sådana organisationer eller ha något som helst samröre med dem.
18. Europaparlamentet fördömer de allt vanligare angreppen på människorättsförsvarares familjer, samhällen och advokater runt om i världen. Parlamentet betonar att dessa

angrepp också inträffar i exil och bland annat är avsedda att orsaka smärta, rädsla, ängslan och en känsla av sårbarhet i syfte att förödmjuka och nedvärdera offren och bryta deras fysiska och moraliska motstånd. Parlamentet upprepar därför vikten av att använda kommissionens nödbidrag, ProtectDefenders.eu och krisinstrumentet för att öka skyddet och stödet till familjemedlemmarna, med hänsyn till olika befintliga familjekonstellationer, och till människorättsförvararnas advokater.

19. Europaparlamentet understryker behovet av att satsa mer på det övergripande långsiktiga skyddet och det psykosociala välbefinnandet för människorättsförvarare och deras familjer, bland annat genom att i större utsträckning arbeta förebyggande för att förutse allvarliga problem, såsom övergrepp, utöver att genomföra reaktiva åtgärder riktade mot enskilda personer.
20. Europaparlamentet understryker vikten av sätta skyddet för människorättsförvarare i centrum för EU:s politiska engagemang och diplomatiska agenda för tredjeländer, genom att alla EU:s yttre åtgärder i tredjeländer anpassas efter EU:s åtgärder för att skydda människorättsförvarare och främja deras arbete. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten, kommissionen och medlemsstaterna att prioritera följande:
 - Systematiskt identifiera viktiga allierade inom tredjeländers myndigheter och institutioner.
 - Utöka det ekonomiska stödet till att upprätta och stärka nationella institutioner för mänskliga rättigheter, i synnerhet sett till deras kapacitet att engagera och skydda människorättsförvarare och agera självständigt.
 - Stärka inhemsk lagstiftning och politik avseende människorättsförvarare, i enlighet med FN:s ram för människorättsförvarare, och lagstiftningsramar och politiska ramar i syfte att upprätta nationella program för skydd av människorättsförvarare.
 - Främja nationella kampanjer, nätverk och strukturer för att erkänna människorättsförvararnas ovärderliga bidrag till skyddet och främjandet av mänskliga rättigheter och för att ändamålsenligt stödja skyddet av människorättsförvarare.
 - Systematiskt bestrida lagar som straffbelägger eller begränsar människorättsförvarares legitima arbete och/eller som ofta används för att trakassera och skrämja människorättsförvarare, bland annat genom strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt.
 - Uppmuntra regeringar att avsätta tillräcklig finansiering för skyddet av människorättsförvarare och för att avstå från inblandning i finansiering från externa källor.
 - Stödja utvecklingen av oberoende mekanismer för ta itu med utbredd straffrihet för brott mot människorättsförvarare, inbegripet genom att utreda klagomål om hot eller brott mot människorättsförvarare, på ett skyndsamt och ändamålsenligt sätt.
 - Tillhandahålla utbildning för offentliga tjänstemän, däribland polis, militär och andra säkerhetstjänstemän samt personal inom rättsväsendet, avseende människorättsförvarares legitima roll och deras rättigheter.

- Främjande av utbildning för människorättsförsvarare i frågor såsom rapportering om kränkningar av de mänskliga rättigheterna och angrepp mot människorättsförsvarare, lokala och internationella rättsliga mekanismer för skydd mot kränkningar av de mänskliga rättigheterna samt processuella rättigheter, inbegripet åtal mot människorättsförsvarare på grund av deras legitima verksamhet.
 - Utveckla en strategi för arbetet mot frigivning av godtyckligt frihetsberövade människorättsförsvarare eller personer som är frihetsberövade under lång tid, för att underlätta regelbundna besök av EU:s och medlemsstaternas företrädare hos fängslade människorättsförsvarare och för att ge stöd deras familjer och släktingar.
21. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att helt avstå från att ge budgetstöd till de regimer i tredjeländer som är ansvariga för omfattande kränkningar av de mänskliga rättigheterna och för förtryck av människorättsförsvarare. Däremot uppmanar parlamentet kommissionen att öka sitt stöd till myndigheter som verkligen engagerar sig för att skapa en gynnsam miljö för människorättsförsvarare. Parlamentet påminner om sitt krav på ökad transparens när det gäller bestämmelser om mänskliga rättigheter i finansieringsöverenskommelser inom ramen för Europa i världen.
 22. Europaparlamentet begär att kommissionen och de andra EU-institutionerna, däribland Europeiska investeringsbanken och Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling samt andra utvecklings- och investeringsbanker och instrument ska utarbeta en strategi för att enbart bevilja finansiering till enheter som bedriver en sund och strikt övervakad människorättspolitik, och som har nolltolerans mot hot eller våld mot människorättsförsvarare, bland annat genom att identifiera och bedöma verksamhets, värdekedjors och affärsförbindelsers negativa inverkan, förebygga, mildra eller stoppa negativ inverkan och tillhandahålla avhjälpande åtgärder.
 23. Europaparlamentet uppmanar EU:s delegationer och medlemsstaternas beskickningar att inleda en genuin och övergripande dialog med människorättsförsvarare i tredjeländer, som omfattar deras finansiering, metoder för dialog och behovet av diplomatiska åtgärder, och där så är möjligt tillhandahålla den grundläggande finansieringen för deras verksamhet.
 24. Europaparlamentet betonar betydelsen av att göra gemensam sak med FN-organ och särskilda förfaranden, i synnerhet FN:s särskilda rapportör om situationen för människorättsförsvarare. Parlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att i större utsträckning följa upp rekommendationerna avseende människorättsförsvarare i den allmänna återkommande utvärderingen. Parlamentet uppmanar EU att ge ekonomiskt och politiskt stöd till befintliga regionala skyddsmekanismer för människorättsförsvarare, däribland den särskilda rapportören om miljöförsvarare vid FN:s ekonomiska kommission för Europa, Escazúavtalet och de regionala mekanismer om människorättsförsvarare som finns på interamerikansk och afrikansk nivå samt i Europarådet. Parlamentet uppmanar EU-delegationerna och medlemsstaternas beskickningar i Genève och New York att vidta ändamålsenliga motåtgärder när tredjeländer utsätter människorättsförsvarare för repressalier för att de samarbetat med FN-organ, och att göra det lättare för människorättsförsvarare att få ackreditering till och samverka i multilaterala forum. Vidare uppmanar parlamentet EU:s beskickningar i Genève och New York att spela en ledande roll när det gäller att främja och försvara människorättsvinster i multilaterala forum, bl.a. genom att motarbeta attacker mot definitionen av människorättsförsvarare och genom att integrera och skydda viktiga

formuleringar om människorättsförsvarens roll i både tematiska och landsspecifika resolutioner i FN. I detta syfte begär parlamentet att EU och dess medlemsstater säkerställer att dessa insatser konsekvent prioriteras i rådets årliga slutsatser om EU:s prioriteringar i FN:s människorättsforum. Parlamentet välkomnar det praktiska samarbetet mellan EU-delegationerna, medlemsstaternas beskickningar och likasinnade tredjeländer i ärenden som rör människorättsförvarare.

Nya grupper av försvarare, nya utmaningar, nya lösningar

25. Europaparlamentet välkomnar de insatser som EU-delegationerna och medlemsstaternas beskickningar nyligen har gjort i vissa tredjeländer för att nå ut till aktivister som inte passar in i mallen för den typiska människorättsförvararen. Parlamentet uppmuntrar EU att använda sig av ett brett arbetssätt i fråga om människorättsförvarare, i synnerhet att stärka stödet till människorättsförvarare lokalt och på gräsrotsnivå, särskilt marginaliserade och utsatta människorättsförvarare, såsom förvarare av urbefolkningars rättigheter, de som arbetar utanför storstadsområden eller i avlägsna områden och sårbara grupper, däribland kvinnor, som alla löper större risk att utsättas för våld och restriktioner. Parlamentet begär att EU ska utnyttja online-teknik där så är möjligt och med hänsyn till den digitala säkerheten, och förbättra samordningen av EU-uppdragets insatser och resurser för att knyta kontakter med mer marginaliserade människorättsförvarare.
26. Europaparlamentet betonar behovet av ett könsspecifikt genomförande av riktlinjerna och behovet av skyddsmekanismer med ett intersektionellt perspektiv och ett jämställdhetsperspektiv. Parlamentet uppmanar kommissionen att prioritera kvinnliga människorättsförvarares tillgång till skyddsmekanismer och resurser, och att utöka finansieringen till civilsamhällesorganisationer som främjar kvinnors och flickors rättigheter, särskilt sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa.
27. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten och medlemsstaterna att stödja kvinnliga människorättsförvarare och att som en bilaga till riktlinjerna anta en verktygslåda med praktiska åtgärder för att EU bättre ska kunna hantera de könsspecifika hot, behov och utmaningar som kvinnliga människorättsförvarare världen över står inför.
28. Europaparlamentet betonar att EU bör ta upp klimatskydd som en integrerad människorättsfråga inom sin politik för människorättsförvarare och vidta kraftfullare åtgärder till stöd för dem som försvarar klimatet och miljön, i synnerhet de förvarare av miljön och urbefolkningars rättigheter som är mest riskutsatta. Parlamentet framhåller behovet av att integrera människorättsfrågor i EU:s klimatdiplomati och klimatbistånd, bland annat genom att främja människorättsförvarares genuina deltagande i genomförandet och övervakningen av program, projekt och system för klimatsamarbete och genom att uttryckligen ta itu med begränsningar för deras faktiska deltagande och övervakningsverksamhet.
29. Europaparlamentet välkomnar att det har inletts ansökningsomgångar ägnade åt att stödja förvarare av hbtqi+-rättigheter, och uppmuntrar EU-uppdragen att utöka sin bevakning av och sitt stöd till aktivister som försvarar hbtqi+-rättigheter som en integrerad del av EU:s politik för människorättsförvarare.
30. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten, kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med hoten och angreppen mot människorättsförvarare från statliga och icke-statliga

aktörer, däribland företag eller grupper som verkar på deras vägnar, kriminella och väpnade grupper, samt hot i konflikt- och övergångssituationer. Parlamentet understryker att det alltid är statens ansvar att säkerställa människorättsförvararnas säkerhet och deras möjlighet att arbeta i en gynnsam miljö, även när hoten och repressalierna kommer från icke-statliga aktörer.

31. Europaparlamentet begär att EU inkluderar våld mot människorättsförvarare i sin krishanteringspolitik och erbjuder ett effektivt skydd till behövande människorättsförvarare. I detta avseende begär parlamentet att EU drar lärdom av det svaga europeiska svaret på afghanska människorättsförvarares och deras familjers evakueringsbehov efter talibanernas övertagande. Parlamentet uppmanar i synnerhet kommissionen att reagera snabbare i plötsliga kriser då människorättsförvarares behov är både akuta och omfattande, både genom att komplettera finansieringen av initiativ såsom ProtectDefenders.eu och genom att omorientera ländernas finansiering och diplomatiska insatser för att bistå med omplaceringar av människorättsförvarare. Parlamentet uppmanar kommissionen och utrikestjänsten att betrakta människorättsförvarare som nyckelaktörer och partner i alla verkningfulla och hållbara insatser efter konflikter.
32. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten, kommissionen och medlemsstaterna att prioritera kampen mot missbruk av övervakningsteknik för att undergräva människorättsförvarares arbete, i synnerhet genom att utarbeta solid nationell och internationell lagstiftning. Parlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att stödja initiativ med anknytning till utveckling och spridning av digitala säkerhetstekniker för att stärka människorättsförvarares position genom att tillhandahålla mekanismer för säker insamling, kryptering och lagring i syfte att undvika övervakning av förtryckande regimer, cyberattacker och trakasserier på nätet.
33. Europaparlamentet anser, mot bakgrund av det stora och växande antalet hot och attacker som drabbar människorättsförvarare som uttrycker farhågor om affärsverksamhetens negativa inverkan på de mänskliga rättigheterna, att EU samstämmigt bör införliva främjande och skydd av människorättsförvarares rättigheter i sitt direktiv om företagens tillbörliga aktsamhet och i sina handels-, investerings-, och samarbetsavtal och instrument såsom det allmänna preferenssystemet, i synnerhet när det gäller fackföreningsrepresentanter och försvarare av mark, urbefolkningars rättigheter och miljön. Parlamentet begär att EU mer konsekvent och i större utsträckning ska tillämpa klausuler i handels- och investeringsavtalen som skyddar de mänskliga rättigheterna, inbegripet klausuler som rör närmare bevakning och adekvat efterlevnad av åtaganden avseende mänskliga rättigheter, och utnyttja människorättsvillkorets fulla potential vid beviljande av tredjeländers förmånstillträde till EU:s marknad. Vidare anser parlamentet att systematiska och utbredda angrepp mot människorättsförvarare bör leda till att dessa klausuler eller klausulen i det övergripande ramavtalet med ett visst land utlöses, och om de nationella myndigheterna uppenbart underlåter att förbättra situationen anser parlamentet att kommissionen bör vidta lämpliga åtgärder, inbegripet åtgärder för att upphäva det aktuella avtalet.
34. Europaparlamentet understryker de inhemska rådgivande gruppernas roll i övervakningen av åtaganden avseende handel och hållbar utveckling i handelsavtal. Parlamentet är oroat över uppgifterna om att förmånsländers regeringar har hindrat människorätts- och miljöförvarare från att ansluta sig till inhemska rådgivande grupper. Parlamentet kräver tillräckliga ekonomiska resurser och tekniskt stöd till de

inhemska rådgivande grupperna så att de kan utföra sina uppgifter på ett korrekt sätt.

35. Europaparlamentet uppmanar EU att anpassa sina strategier för människorättsförsvarare till FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt till andra internationella standarder på detta område. Parlamentet understryker att EU-delegationerna och medlemsstaterna bör prioritera kontakter med näringslivet, i synnerhet europeiska företag och deras dotterbolag utomlands, för att skydda människorättsförsvarare som arbetar med mark-, utvinnings- och tillverkningsfrågor och andra sektorer som inbegriper hög risk eller många uppgifter om människorättskränkningar i samband med företagets verksamhet, och för att bedriva omfattande övervakning av deras kommersiella verksamheter. Parlamentet insisterar i detta sammanhang på att EU:s delegationer bör underlätta och stödja människorättsförsvarares tillgång till rättslig prövning i EU för kränkningar av deras rättigheter.
36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och utrikestjänsten att säkerställa att människorättsförsvarare, särskilt de som arbetar med arbetstagares och kvinnors rättigheter, konsekvent involveras i civilsamhällets övervakningsmekanismer med anknytning till relevanta EU-avtal. Parlamentet ber kommissionen säkerställa att människorättsförsvarare skyddas från risker i samband med avslöjande av människorättskränkningar.
37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att risker för repressalier och vedergällning och andra risker avseende brott mot människorättsförsvarare som arbetar med företags- och arbetsfrågor, inkluderas i företagets riskkartläggning och riskbedömning i samband med deras förfaranden för tillbörlig aktsamhet. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att företag systematiskt samarbetar med människorättsförsvarare och garanterar deras säkra deltagande.
38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att noga övervaka integreringen av skydds- och förebyggandemekanismer för människorättsförsvarare i sektorsspecifika projekt, program och investeringsprogram, åtminstone på de områden som är mest riskfyllda för människorättsförsvarare, såsom mark- och miljöprojekt, utvinningsindustri, tillverkning, samt inom andra riskområden och i all säkerhetsrelaterad politik. Parlamentet insisterar på vikten av att utöva sin tillsynsfunktion i denna fråga.
39. Europaparlamentet uppmärksammar den allt vanligare företeelsen att människorättsförsvarare utsätts för gränsöverskridande hot från sina nationella myndigheter eller ombud, även i medlemsstater. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att identifiera och bekämpa dessa hot inom EU och att se dem som en prioriterad fråga och som en integrerad del i riktlinjerna. Parlamentet uppmuntrar kommissionen och medlemsstaterna att förse utländska människorättsförsvarare bosatta i EU med lämpliga ekonomiska och andra medel, inbegripet särskilda skyddsmekanismer, utbildning och program avseende cybersäkerhet och nättrakasserier, så att de kan fortsätta sitt arbete för mänskliga rättigheter på distans utan risk för vedergällning. Parlamentet efterfrågar mer utbildning och resurser till de brottsbekämpande myndigheterna i EU:s medlemsstater för att underlätta rapportering, utredningar och identifiering av dessa gränsöverskridande angrepp, och efterlyser påföljder för de ansvariga. Parlamentet understryker att tjänstemän och agenter från tredjeländer som trakasserar människorättsförsvarare i EU samt lokala medhjälpare,

antingen enskilda personer eller enheter, bör åtalas, exponeras och bestraffas.

40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att särskilt utreda fall där tredjeländer förföljer människorättsförsvarare i EU:s medlemsstater genom olagliga utlandsbeskickningar som företräder deras inhemska myndigheter utan vetskap eller samtycke från medlemsstaternas myndigheter.

Viseringar och skyddsboenden – ett viktigt skyddsverktyg

41. Europaparlamentet noterar att EU-stödet för att omplacera riskutsatta människorättsförsvarare har stärkts och att bästa praxis har börjat användas i vissa medlemsstater. Parlamentet beklagar att många människorättsförsvarare och deras familjer fortfarande får avslag på sina brådskande omplacerings- eller viseringsansökningar.
42. Europaparlamentet betonar att viseringar är ett viktigt skyddsverktyg och att kommissionen, för att ändamålsenligt hjälpa riskutsatta människorättsförsvarare, bör inta en proaktiv roll i upprättandet av ett EU-omfattande system för utfärdande av viseringar för flera inresor till förmån för människorättsförsvarare. Parlamentet anser i synnerhet att medlemsstaterna bör göra det lättare att utfärda viseringar 1) förfarandemässigt, genom att säkerställa att processerna på deras ambassader och konsulat är snabba, begripliga, tillgängliga och åtkomliga, och 2) strukturellt, genom att inrätta en särskild kategori i EU:s viseringskodex¹ för riskutsatta människorättsförsvarare och inkludera särskilda anvisningar i EU:s handledning om viseringskodexen² om att bevilja förenklade viseringsförfaranden för människorättsförsvarare och deras familjemedlemmar. Parlamentet understryker att kraven och villkoren för visering behöver göras mindre stränga för människorättsförsvarare i behov av nödevakuering. Parlamentet efterlyser insatser för att göra medlemsstaternas tjänstemän medvetna om de särskilda behov och utmaningar som föreligger vid ansökningar från människorättsförsvarare.
43. Europaparlamentet uppmanar EU-delegationernas kontaktpunkter för mänskliga rättigheter att tillsammans med medlemsstaternas beskickningar identifiera och lyfta fram särskilda behov av omplacering i nödsituationer och utfärda rekommendationer på området. Parlamentet menar att en ”avkylningsperiod” kan bidra till att människorättsförsvarare undviker fara. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att årligen rapportera om antalet nödvisum som EU:s medlemsstater utfärdar till människorättsförsvarare.
44. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utöka sitt tillhandahållande av tillfälligt skydd och skyddsboenden för riskutsatta människorättsförsvarare och deras familjer. Parlamentet framhåller initiativ i vissa medlemsstater och uppmanar till fortsatta omplaceringsinsatser, särskilt genom regionala och lokala myndigheters försorg. Parlamentet välkomnar att det tas fler initiativ till skyddsboenden på lokal nivå runtom i EU. Parlamentet begär att

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (EUT L 243, 15.9.2009, s. 1).

² Handbook for the processing of visa applications and the modification of issued visas (handledning om viseringskodexen I) av den 28 januari 2020 (C(2020)0395).

generaldirektoratet för migration och inrikes frågor ska erbjuda särskild hjälp och praktiskt stöd för att underlätta tillfällig vistelse, arbete och rörlighet för människorättsförfvarare och deras familjer i EU. Parlamentet uppmanar den berörda EU-delegationen att följa upp återvändande- och säkerhetssituationen för människorättsförfvarare om de återvänder till sina länder.

45. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att göra det lättare att utfärda korttidsvisum för flera inresor för människorättsförfvarare som vill resa till Europa i opinionsbildnings- eller fortbildningssyfte.
46. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att uppmuntra och underlätta ett aktivt engagemang och samråd med människorättsförfvarare som redan har flyttat till EU i fråga om utformningen och genomförandet av omplaceringsprogram för människorättsförfvarare, bistånd och regionala initiativ utifrån människorättsförfvarares specifika situationer och behov i tredjeländer.

Tillsyn och praktiskt stöd från Europaparlamentet till människorättsförfvarare världen över

47. Europaparlamentet upprepar sitt åtagande att ha en ledande roll i att forma och förbättra EU:s åtgärder till stöd för människorättsförfvarare, särskilt genom sina brådskande resolutioner och debatter i kammaren, arbetet i underutskottet för mänskliga rättigheter (DROI), särskilt dess betänkanden och utfrågningar, sina resor till tredjeländer och internationella och regionala organisationer samt sitt årliga Sacharovpris, inbegripet samarbetet med Sacharovgemenskapen. Parlamentet betonar dessutom den roll som enskilda ledamöter av Europaparlamentet spelar när det gäller att uppmärksamma kommissionen och medlemsstaterna på oroande människorättssituationer som involverar angrepp på människorättsförfvarare, särskilt genom parlamentsfrågor, debattinlägg och offentliga evenemang. Parlamentet anser att parlamentariskt samarbete med människorättsförfvarare och det civila samhällets aktörer är en oumbärlig del av dess arbete med yttre förbindelser.
48. Europaparlamentet understryker behovet av ökad transparens i riktlinjernas genomförande för att öka medvetenheten bland människorättsförfvarare, säkerställa effektiv parlamentarisk tillsyn och öka synligheten och skyddet samt ge ett tydligare, lättare och mer direkt tillträde till EU:s kontaktpunkter för mänskliga rättigheter i EU-delegationerna, till EU-dokument som rör riktlinjerna, i synnerhet vägledningen från 2020, till lokala strategier för människorättsförfvarare och till tydlig information om finansiering av projekt och program för människorättsförfvarare.
49. Europaparlamentet betonar att parlamentet som integrerad medlem i Team Europa bör integreras fullt ut i EU:s politik för människorättsförfvarare, inbegripet genom regelbunden dialog, vid behov under sekretess, om centrala frågor och den politiska utvecklingen avseende riktlinjerna, inbegripet deras framtida uppdatering, samt genom att kommissionen och medlemsstaterna snabbt agerar på parlamentets uppmaningar om riktade sanktioner vid allvarligt förtryck av människorättsförfvarare. Parlamentet föreslår att de orosmoment och rekommendationer som uttrycks i dess brådskande resolutioner inkluderas i lokala strategier.
50. Europaparlamentet föresätter sig att i ännu högre grad främja och skydda människorättsförfvarare, i synnerhet genom

- att anta en ny politisk ram för Europaparlamentet om stöd för människorättsförsvarare, vilken skulle innefatta stöd för människorättsförsvarare i alla delar av deras arbete på ett sätt som inte vållar skada, för att främja säker användning av informations- och kommunikationsteknik i parlamentets utbyte med människorättsförsvarare, säkerställa ett tryggt deltagande i EU-sammanträden och agera mot repressalier som människorättsförsvarare utsätts för efter samröre med EU:s organ och forum;
 - att alla dess relevanta organ, särskilt de interparlamentariska delegationerna och utskotten för yttre förbindelser (utskottet för utrikesfrågor, DROI, underutskottet för säkerhet och försvar, utskottet för internationell handel) samt dess talman, samarbetar mer systematiskt med människorättsförsvarare;
 - att varje interparlamentarisk delegation och utskotten för yttre förbindelser (och andra relevanta utskott) anordnar ett årligt möte med människorättsförsvarare;
 - att varje interparlamentarisk delegation utnämner en kontaktpunkt för mänskliga rättigheter bland sina presidiemedlemmar;
 - att de interparlamentariska delegationerna eller utskotten inom sina tjänsteuppdrag utanför EU systematiskt inkluderar ett program för samverkan med människorättsförsvarare/organisationer i det civila samhället, och i relevanta fall tar fram en lista över människorättsförsvarare av särskild betydelse (utarbetad i samarbete med DROI och utrikestjänsten) och analyserar den övergripande situationen för människorättsförsvarare och deras samverkan med lokala myndigheter, som ska rapporteras tillbaka till DROI;
 - att man vid parlamentets tjänsteuppdrag systematiskt arbetar för att träffa godtyckligt fängslade människorättsförsvarare och deras närmaste familjemedlemmar, eller för att observera rättegångar när detta bedöms vara till hjälp för människorättsförsvararna och deras familjemedlemmar;
 - att dess talman och ordföranden för DROI, tillsammans med ordföranden för berörd interparlamentarisk delegation, ökar antalet offentliga tillkännagivanden och omfattningen av privat och/eller offentlig diplomati till stöd för människorättsförsvarare, i synnerhet riskutsatta mottagare av Sacharovpriset och nominerade eller deltagare i samband med Sacharovpriset;
 - att ge Europaparlamentets utredningstjänst i uppdrag att regelbundet samla in och offentliggöra information om människorättsförsvarares situation och behov globalt, inbegripet uttalanden och rapporter från människorättsförsvarare.
51. Europaparlamentet åtar sig att förbättra övervakningen av vissa fall med människorättsförsvarare som parlamentet har lyft, i synnerhet i brådskande resolutioner, utskottssammanträden och uttalanden.
52. Europaparlamentet föresätter sig att säkerställa att dess centrala resolutioner om mänskliga rättigheter, särskilt brådskande resolutioner, översätts till de lokala språken i de berörda länderna och att de offentliggörs och sprids på ett lämpligt sätt. Parlamentet förväntar sig att EU-delegationerna i de berörda länderna gör sådana resolutioner tillgängliga på sina webbplatser och systematiskt följer upp dem med de nationella

myndigheterna och rapporterar tillbaka till parlamentet. Parlamentet efterlyser en översyn av 2011 års riktlinjer för Europaparlamentets interparlamentariska delegationer för främjande av mänskliga rättigheter och demokrati när dessa besöker länder utanför EU.

53. Europaparlamentet efterlyser mer strategisk samordning mellan EU-institutionerna när det gäller brådskande fall som rör människorättsförsvarare. Parlamentet är övertygat om att parlamentarisk diplomati kan visa sig vara en effektiv och kompletterande mekanism för kontakter med tredjeländer i brådskande fall som rör människorättsförsvarare. Parlamentet efterlyser en interinstitutionell arbetsgrupp om människorättsförsvarare som kan samordna insatserna, särskilt med avseende på prioriterade fall som rör människorättsförsvarare, och som skulle inbegripa DROI:s utvidgade presidium, kommissionen, utrikestjänsten och ordföranden för rådets arbetsgrupp för de mänskliga rättigheterna. Parlamentet efterlyser en dialog mellan DROI och arbetsgruppen, bland annat genom ett årligt möte.
54. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att följa det interinstitutionella avtalet och systematiskt ge ett skriftligt svar på alla resolutioner från utskottet för utrikesfrågor/DROI, inbegripet denna resolution.
55. Europaparlamentet beklagar utrikestjänstens och medlemsstaternas underutnyttjande av Sacharovpriset som ett verktyg för att förbättra människorättsförsvarares försörjningsmöjligheter och situationen för de mänskliga rättigheterna världen över. Parlamentet uppmanar EU:s beskickningar i Sacharovpristagarnas ursprungsländer att samarbeta mer effektivt med pristagarna, särskilt då de är i fara eller sitter fängslade.

Vägen framåt: nödvändiga institutionella och politiska förändringar

56. Europaparlamentet beklagar att det saknas en ingående, specifik analys från utrikestjänsten och kommissionen om hur riktlinjerna har genomförts sedan 2008. Parlamentet efterlyser en omfattande bedömning av EU:s åtgärder beträffande människorättsförsvarare inom ramen för halvtidsöversynen av genomförandet av handlingsplanen för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024, som planeras till juni 2023. Parlamentet begär att halvtidsöversynen ska inbegripa identifiering och spridning av bästa praxis från EU-delegationernas och medlemsstaternas beskickningars sida, och en kontinuerlig övervakning av riktlinjernas genomförande i samråd med civilsamhället.
57. Europaparlamentet understryker att riktlinjerna behöver uppdateras mot bakgrund av de nya utmaningar och risker som människorättsförsvarare står inför, i synnerhet den digitala omställningen och digitala hot, så att de bättre återspeglar de grupper av människorättsförsvarare som verkar i dagens globala miljö, särskilt de som arbetar för kvinnors och hbtqi+-personers rättigheter, samt försvarare av mark- och miljö rättigheter och urbefolkningars rättigheter.
58. Europaparlamentet betonar att man vid översynen av riktlinjerna även bör utöka EU:s samarbete med människorättsförsvarare så att det inte bara omfattar de traditionella samtalspartnerna i huvudstäderna utan även enskilda personer och grupper i svåråtkomliga områden eller på landsbygden, och de som arbetar med att försvara flyktingars och migranters rättigheter. Parlamentet anser att det är dags för en bredare och mer innovativ syn på begreppet människorättsförsvarare som omfattar mer flytande

och tillfälliga grupper, inbegripet visseblåsare.

59. Europaparlamentet efterlyser vägledning om hur åtgärder ska utformas i de mest fientliga miljöerna för människorättsförvarare och om metoder för att ta itu med strukturella eller systemrelaterade människorättsproblem som ska införas i de reviderade riktlinjerna.
60. Europaparlamentet begär att ett särskilt avsnitt införs i riktlinjerna för den inre dimensionen i EU:s åtgärder för människorättsförvarare, i synnerhet när det gäller viseringar för omedelbart riskutsatta människorättsförvarare (och deras familjer), omplacering och skyddsboende samt hantering av gränsöverskridande hot från tredjeländer mot människorättsförvarare. Parlamentet begär att ett särskilt avsnitt införs i kapitlet om politik för människorättsförvarare i rådets och utrikestjänstens årsrapport om mänskliga rättigheter och demokrati som beskriver EU:s åtgärder på detta område.
61. Europaparlamentet erkänner att tyst diplomati kan vara ett ändamålsenligt verktyg för att förbättra situationen för vissa människorättsförvarare i tredjeländer. Parlamentet betonar dock att EU-aktörer behöver höja rösten om brådskande och allvarliga fall och hitta den rätta balansen mellan privat och offentlig diplomati, i synnerhet där tyst diplomati har visat sig vara otillräcklig. Parlamentet noterar i detta hänseende det begränsade antalet offentliga uttalanden från kommissionen, som ofta till stor del förblir vagt hållna och främst är inriktade på uppmärksammade fall, beroende på nivån och forumet där de framförs. Parlamentet begär att alternativa kommunikationsstrategier eller möjligheter övervägs om det föreligger hinder för ett EU-uttalande, inbegripet möjlig användning av medier, sociala medier eller andra kanaler.
62. Europaparlamentet beklagar att EU-delegationernas lokala strategier sällan är offentligt tillgängliga, vilket gör det svårt att bedöma om och i vilken utsträckning det lokala civilsamhället har rådfrågats och varit med om att ta fram dem.
63. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten och kommissionen till bättre kommunikation och öppenhet om riktlinjernas genomförande, till exempel genom att offentliggöra 2020 års vägledning, lokala genomförandestrategier, andra relevanta interna dokument och den fullständiga förteckningen över EU-delegationernas kontaktpunkter och deras kontaktoppgifter.
64. Europaparlamentet begär att kontaktpunkterna för mänskliga rättigheter och människorättsförvarare i EU:s delegationer slås samman och att det blir lättare för människorättsförvarare och andra aktörer i civilsamhället att få kontakt med dessa samtalspartner. Parlamentet insisterar på att deras arbetsuppgifter ska klargöras och att de uteslutande ska arbeta med frågor som rör deras roll som kontaktpunkter för mänskliga rättigheter.
65. Europaparlamentet beklagar att EU saknar delegationer i vissa länder där människorättsförvarare utsätts för särskilt stora risker och faror när de bedriver sin verksamhet. Parlamentet erkänner att EU-delegationernas närvaro i sådana tredjeländer är avgörande för genomförandet av dessa riktlinjer och för effektiva insatser i enskilda brådskande och allvarliga fall som rör människorättsförvarare samt andra lokala åtgärder. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att fortsätta att undersöka möjligheten att inrätta en EU-närvaro i alla länder med allvarliga människorättsproblem.

66. Europaparlamentet efterlyser en systematisk och strategisk bevakning av rättegångar för att förbättra synligheten och resultaten för EU-uppdragens rättegångsobservationer, samt att alternativa åtgärder vidtas för att stödja människorättsförsvarare vid rättegångar där rättegångsobservationer inte är möjliga. Parlamentet begär att rättegångar bevakas inte bara för uppmärksammande fall, utan också för mindre synliga och mindre kända fall som rör brottsanklagade människorättsförsvarare.
67. Europaparlamentet efterlyser att riktlinjerna översätts till de lokala språken i tredjeländer och görs offentligt tillgängliga, på ett lättåtkomligt sätt, på varje EU-delegations webbplats.
68. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten och kommissionen att systematiskt samråda med företrädare för civilsamhället och människorättsförsvarare inför varje dialog om mänskliga rättigheter, så att samrådet blir genuint, tillgängligt och inkluderande och samtalspartnerna kan ha en avstämning efteråt. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten och kommissionen att dessutom tillämpa en mer resultatinkriktad strategi när det gäller enskilda fall och effektiv uppföljning mellan människorättsdialogerna. Parlamentet begär att civilsamhället systematiskt ska bjudas in till varje bilateral eller regional människorättsdialog. Parlamentet upprepar att det behövs systematiska och robusta åtgärder från EU varje gång människorättsförsvarare drabbas av repressalier efter att de har deltagit i EU-evenemang eller på grund av deras kontakt med samtalspartner från EU.
69. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till utrikesrådet att formulera årliga slutsatser som summerar de åtgärder som EU-institutionerna och medlemsstaterna vidtagit avseende människorättsförsvarare och som fastställer strategiska åtaganden för människorättsförsvarare på högsta nivå. Parlamentet anser att 25-årsjubileet av antagandet av FN:s förklaring om människorättsförsvarare är ett särskilt lämpligt tillfälle för rådet att offentligt bekräfta sitt fortsatta åtagande för människorättsförsvarare och uppdatera sin politik i frågan.
70. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten att i samarbete med medlemsstaterna och parlamentet att anta en årlig förteckning över fokusländer med särskilt allvarliga problem beträffande människorättsförsvarares belägenhet, en förteckning som ändras beroende på utvecklingen på plats, och som bland annat skulle möjliggöra 1) en fullständigt samordnad praktisk svarsåtgärd från Team Europa på plats, 2) större tillgång till resurser, särskilt genom en finansieringsfacilitet inom Team Europa, för skydd i krissituationer och finansiering på längre sikt för att bemöta den bredare institutionella och strukturella kontexten för mänskliga rättigheter, 3) förbättrad övervakning av mänskliga rättigheter lokalt, 4) särskilda nationella genomförandestrategier, 5) ytterligare resurser på huvudkontors- och delegationsnivå.
- o
- o o
71. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen samt vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik.